Wiſu semju proletarescheſi, saweenojatees!

Maksa 6 santimi.
(swehtdeenâs 10 sant.)

Strahdneeku Awiſe

Sozialdemokratiſks laikrakſts

Abonescha nas maksa.
Par 1 mehnesi:
bej peesuhtischanas Ls 1,30
ar peesuhtischanu „ 1,60
uf ahrsemem „ 2,80

Redakzija. Helenes eelâ Nr. 3
Tahkrunis Nr. 46
Kanas stundas (darbd.) no 9—11 un no 4—7
Pasta kastite Nr. 4.

Ekspedizija Kantoris Speestuwe | Helenes eelâ Nr. 3
Tahkrunis Nr. 275
Atwehrts no 8—5, swehtdeenâs no 8—10

Sludinajumu maksa:
preekschpuſe 30 sant., tekstâ 28 sant., sludinajumu bakâ 14 sant. rindiņa.
Darba spehka meklet zeem 6 sant
+ 5% slud. n. nokl.

Nr. 272 (3634) Leepajâ, zeturtdeen, 3. dezembrî 1931. g. 13. gads

Pilsoni protestè pret pilsoneem.

Sakarâ ar to, ka wakar Leepajas pilsehtas waldes mahjâ walsts karogs bija iskahrts pusmastâ, jabeedribâ radees sawilnojums. Laikraksti Rigâ raksta par „nepeedsihwotu pilsehtas waldes lehmumu" un t. t.

Teescham ari, schahds protesta weids ir nepeedsihwots, bet jasaka, ka ari ta komedija, kuru baschadas nazionalâs partijas spehlè ap waldibas sastahdischanu, ari ir nepeedsihwota. Ta janosauz pat par skandaliosu.

Deputatu kungi, kuri saeimâ representè, tà saukto „nazionalo atmodu", ir warejuschi weenotees uf basi, sastahdit waldibas darbibas platformas, bet naw warejuschi sadalit... portfelus. Waj tas naw nepeedsihwots skandals?

Un taisni tagad ispauschâs muhsu pilsonisko partiju leekuliba.

Blodneeka leiborgans eenem stahwokli waldibas jautajumâ un runâ gudrus wahrdus. Tagad esot nopeetns krises moments, nedrihkstot strihdetees ap personu jautajumu, bet tautai jadodot latweeschu waldibu.

Un tanî paschâ lapas pusè, tas pats Blodneeka laikraksts raksta trekneem burteem:

„Konferenze (domata Walmeeras apw. sihkblodneeku konferenze. Red.) weenbalsigi nolehma atbalstit jaunsaimneeku frakzijas eenemto stahwokli waldibas sastahdischanâ un kategoriski peeprasit eekschleetu resoru ar frakzijas proponeto kandidatu..."

Tà tad nodibinat latweeschu waldibu pehz sihkblodneeku domam war tikai tad, ja kategoriski peeprasa Mihlbergim eekschleetu resoru! Un tà nu buhtu sihkblodneeku waldibas ahtras nodibinaschanas sekmeschana!

Masleet jokaini isklausàs schahda istureschanàs, bet ta jau ir rakstturigi wisâ waldibas sastahdischanas prozesâ. Ja sihkblodneeki kategoriski war prasit, tad semneeku saweeniba waretu justees pasemota, ja wina neprasitu tik pat kategoriski. Un ja semneeku saweeniba ari prasa kategorifki, tad ari zitas grupas naw uf galwas krituschas un prasa ... wehl kategoriskaki.

Bet tanî paschâ laikâ wisas „nazionalàs atmodas" partijas sawas laikrakstos brehz un saweem wehletajeem klahsta, ka winas wisas stahw par drihsu waldibas nodibinaschanos...

Waj ta naw augstakàs markas leekuliba? Waj ta naw neaprobeschota bestauniba?

Un lai scho bestaunibu maskotu, tad pilsonu laikraksti labpraht peepin klaht schini leetâ ari sozialdemokratus. Sozialdemokratu noraidoschà istureschanàs trauzejot waldibas nodibinaschanos. Taisniba par tik, par zik sozialdemokrati netirgojàs ap portfeleem, bet usstahdija realu un pahrdomatu nahkoschàs waldibas darbibas platformu. Un taisni schis platformas dehl pilsonu kungi atsazijàs no tahlakàm sarunam ar sozialdemokrateem. Sozialdemokrati newar portfelu dehl pahrdot sawu wehletaju masu intereses! Kahds Mihlbergis, waj Ranzans war strihdetees ap to, kuràm jasanem eekschleetu un kuram satiksmes ministra portfelis, jo tee wadàs no ta eeskata, ka lihdz nahkoschàm wehleschanam wehl ir tahlu, winu wehletaji scho soli buhs aismirsuschi un warès swejot atkal no jauna. Bet partija, kà sozialdemokrati, wadàs no noteiktas principielas sawas darbibas linijas, kura neatkahpjàs no wehletaju intereschu aisstahweschanas.

Un tagad ari pati sabeedriba sahk jau atklahti pazelt balsis pret pilsonu nejehdsigo andeleschanos.

Rigas laikraksti sino, ka daschos pagastos jau lauzineeki ustrauzàs, ka nodewuschi sawas balsis par darba nespehjigeem deputateem...

Leepajâ pilsehtas waldes pilsoniskais waikums uf pilsehtas galwas preekschlikumu nolemj iskahrt sehru karogu...

Waj kahdam ir eemesls ustraukties par schàm parahdibam? Tatschu nè!

Tautâ walda weenprahtigs protests, saschutums pret teem „nazionalàs atmodas" wihreem, kuri nupat jau weselu mehnesi zihnàs ap portfeleem.

Japastrihpo weena leeta: schee kungi, kuri tagad nespehj sadalit sawâ starpâ waldibas lozekļu krehslus, schee kungi, kuri reisè ari skaitàs demokrati, tee isdara tagad demokratijas un parlamentarisma pretineekeem wisjaunako pakalpojumu:

Luhk, neeet parlamentarisms. Luhk, neeet demokratija! Schis skanas ar katru deenu top skalakas un jadomà, ka ari tee lauzineeki, kuri grib eet uf Rigu atnemt mandatus deputateem un tee Leepajas pilsehtas waldes lozekli, kuri representedami latweeschu pilsonu labo spahrnu, lehmuschi par „fehroschanu", ir gribejuschi lihdz ar to iswest demonstraziju pret demokratiju, pret parlamentarismu.

Naw schaubu, tagadejo waldibas sastahditaju rihziba ir sawâ sinâ unikums. Par smeekligu to nosaukt buhtu wehl par maz, bet schai rihzibai ir tahlu ejoschas sekas, kuras pakahpeniski jau sahk ispaustees tautas masàs. Tur walda noteikts protests pret nazionalàs pilsonibas jokoschanos ap portfeleem.

Bet scho protesta garu sahk ismantot ari tee, kureem demokratija jau sen ir dadsis azis, kuri sapno par demokratijas pahrmainischanu pret diktaturas sahbaku. Un tadehl mums wehl reiz noteikti jabrihdina pilsoniskee „nazionalu atmodas" waroni no Skujeneeka un Blodneeka aprindam, isbeigt rotalaschanos ar nopeetnu jautajumu. Tauta gaida uf parlamenta aktiwitati. Te nelihdsès ne „mandatu atnemschanas", ne „fehru karogi" — meteet pee malas frases, atsakoties no demagogijas un peerahdat, ka juhs ar sawu wairakumu warat un protat iswest tautu no saimneezisktà purwa. Zitadi pelz karoga demonstrazijam war nahkt wehl zitada weida demonstrazijas. Un zik tàs buhs patihkamas. Margerim. Skujeneekam, Blodneekam un ziteem nazionalisteem, tas ir leels jautajums.

Skujeneeks peeliks wisus septinus prahtus, lai peektdeen waldiba buhtu gatawa.

(„Str. Aw." speziallihnijumi.)

Rigâ, 2. dez. Wakar pelz saeimas plenarsehdes pilsoni atkal sanahkuschi uf apspreedi waldibas jautajumâ. Schorejt weenprahtigi nosihmejuschi par nahkoschàs waldibas galwu Skujeneeku. Tomehr tàlak pee nekahdas sewischkas slaidribas wehl naw tikuschi.

Rimbeneeks pelz tam dewees pee walsts presidenta un pasinojis, ka par nahkoscho waldibas presidentu iswehlets Skujeneeks un luhdsa usdot winam sastahdit waldibu. Skujeneeks ari sanehmis atteezigàs pilnwaras no walsts presidenta un sahzis atkal west sarunas par portfeleem. Sarunas Skujeneeks wedischot ar leelu intensiwitati, lai peektdeen katrâ sinâ waretu stahdit jauno waldibu preekschâ saeimai. Tomehr, kà dsirdams, ar portfelu sadalischanu wehl newarot tikt pee kaulkahdas skaidribas.

Pagaidam min schahdu waldibas sastahwu:

Ministru presidents un eekschleetu ministrs Margers Skujeneeks, semkopibas ministrs — W. Gulbis (semn. saw.), kara ministrs — Laiminsch jeb Balodis (abi semn. saw.), isglihtibas — gimnasijas direktors Dsenis, ahrleetu — suhtnis Tallinâ Sarinsch.

Par finansu ministri min lihdschinejo Annusu jeb tagadejo eekschleetu ministri Petrewizu. Tomehr weena smaga pahrbaudischana wehl Skujeneekam buhs demzentrs, jo tas neparko neatkahpjoteees no saiwas prasibas pelz satiksmes ministra portfela. Eespehjams, ka tas kluhst par jaunu Scillu un Haribdu, uf kura saschkihsi wehl tik nestiprais Skujeneeka waldibas kugis.

Politiskàs aprindàs runà, ka gadijumâ, ja Skujeneekam ari neisdoschoteès weenotees ar grupam, waldiba peektdeen tomehr stahdischotees preekschâ parlamentam.

Domà, ka pilsoneem peetruhkschot duhschas nobalsot pret jauno „nazionalo waldibu" un tahdâ kahrtâ ta, wismas pirmâ laikâ, notureschotees wirs uhdens. Eespehjams ari, ka isdoseès panahkt weenoschanos ar diweem kreeweem — Pawlowski un Trofimowu — kuri paklusam atbalstischot waldibu. Ar wineem teekot westas sarunas.

Wisumâ Skujeneeks patreis peeleek maksimumu energijas, lai waldiba tiktu lihdz peektdeenai gatawa. Tomehr, waj tas isdoseès, wehl ir gruhti spreest.

Besdarbneekus newarès isliht no dsihwokleem

Rigâ, 2. dez. Schodeen notika saeimas sozialàs likumdoschanas kom. sehde, kurâ apspreeda sozialdemokratu eerosinajumu, ka besdarbneekus nedrihkst par ihres paradu islikt no dsihwokla.

Sozialdemokrati aisstahweja preekschlikumu, ka newar islikt no dsihwokla tos, kas naw nomaksajuschi 6 mehneschu paradu. Uf wahz. Schelera preekschlikumu, ar pilsonu balsim, komisija nolehma, ka ihres parads drihkst isstahwet tikai 3 mehneschus, pelz kam besdarbneeks tomehr isleekams.

Sozialdemokrati ar to newar sameerinatees un nahks plenarsehdè ar pahrlabojumu, ka laikâ no oktobra lihdz maijam neweenu besdarbneeku no dsihwokla newar islikt. Ihres paradi jalihdsina walstij kopâ ar paschwaldem.

Prasa algu kahrtigu ismaksu.

(„Str. Aw." spez.)

Rigâ, 2. dez. Progresiwà walsts darbineeku arodbeedriba noturejusi beedru sapulzi, kurâ peenemts lehmums, prasit, lai waldiba atgreeschas pee 2 reisejàs algas ismaksas mehnesi, kà tas bija lihdschim — 15. un 30. datumâ. Tà pat peenehma lehmumu prasit, lai algu par dezembra otro pusi ismaksà jau pirms Seemas swehtkeem. Arodbeedriba eesneegusi memorandu saeimai. Scho prasibu atbalsta sozialdemokratu frakzija.

Wilzeenu katastrofa Tornakalnâ.

(„Str. Aw." spez.)

Rigâ, 2. dez. Wakar, plkst. pus 12 nakti pee Tornkalna stazijas notika sadursme starp Rigas-Bolderajas pasascheeru wilzeenu un manewrejoscho wilzeenu. Pasascheeru wilzeens eedrahsees manewru lokomotiwei sahnos. Abas lokomotives islehkuschas no sleedem un stipri bojatas. Bojati ari 2 zeli simts metru garumâ, tà kà wisi no Rigas nahkoschee wilzeeni ir trauzeti un pasascheeru satiksme noteek ar pahrsehschanos. Zilweku upuru naw. Leetâ eewadita ismekleschana. Ir norahdijumi, ka katastrofa notikusi ai neusmanibas.

Mehgina isskaidrot anglu mahrzinas krischanu

Reuters sino: Wairaku faktu eetekme nowedusi pee anglu mahrzinas krischanas, kuras kurss Nujorkâ wakar, birschu slehdsot, bija wairs tikai 3,30 dol. Londonas finansu aprindàs walda usskats, ka scho faktu leelakai dalai ir pahrejoschs raksturs un ka par galweno sterlina krischanas zehloni jausskata pastiprinata ahrsemju pahrtikas produktu un jehlweelu eepirkumi, kas schinî gada laikâ, kà parasta sesonas parahdiba issauz pastiprinatu peeprasijumu pehz dolara un zitàm dewisem. Aisrahda, ka tagadejos apstahkios, kad Anglija atzehlusi selta standartu, schis peeauguschais speedeens uf anglu walutu, protams, ispauschas sewischki juhtami. Ahrsemju ustiziba anglu mahrzinas stabilitatei sinamà mehrâ wahjinata ari baumu dehl, kuras wehsta par itkà gaidamo emisijas pawairoschanu Anglijâ. Schis baumas oficiali atsauktas ar pasinojumu, ka Anglijas bankas isdoto banknoschu kopsuma naw peeaugusi. Leekàs, ka nelabwehligs eespaids bijis ari leelai anglu walutas krahjumu pehkschnai pahrdoschanai sinamos Eiropas kontingenta finansu zentros. Apgalwo, ka scheem pahrwedumeem esot spekulazijas, bet pa dalai ari politiska speedeena raksturs.

Ari Franzija leels ustraukums.

Frantschu politiskàs un saimneeziskàs aprindas patlaban wiswairak sawilno anglu walutas kursa stipra krischana, kas nodara leelus saudejumus ari wadoschàm Franzijas bankam, kuràm ir leeli sterlinu krahjumi. Walda domas, ka anglu pretschu eepirkumi ahrsemès jaunu muitu eeweschanas preekschwakarâ newar buht par weenigo zehloni tagadejai sterlina krischanai un ka isskaidrojums jameklè ari anglu publikas zenteenos, isleetot sawus kapitalus realu wehrtibu eeguhschanai. Aisrahda, ka par to leezina daschi usfrihtoschi simptomi, kà, peemehram, dahrgmetalu zenu zelschanàs Londonas tirgû. Parises finansu aprindas skarbi kritisè Anglijas wadoscho bankeeru un walsts wihru istureschanos, kuri esot palaiduschi garam isdewibu stabiliset mahrzinu tai lihmenî, kahdâ ta turejàs pehdejâ laikâ. Sterlina tahlakas krischanas gadijumâ rehkinas ar loti smagàm sekam wispasaules saimneezibâ. Isplatitas daschadas baumas par frantschu waldibas nodomu sadarbotees ar Angliju, noluhkâ apturet sterlina kursa krischanu. Runà, ka frantschu finansu ministrs Flandens esot peedahwajis Anglijai stabilisazijas aisdewumu apmainai pret Anglijas peekahpschanos muitas leetàs. Leelu nosihmi peeschkir Franzijas tirdsneezibas ministra Rolena gaidamai wisitei Londonâ un sagatawojoschàm sarunam, kuras ar anglu waldibu jau wed frantschu wehstneeks de Flerio. Laikraksti usswer, ka muitas kara iszelschanàs starp Franziju un Angliju tagadejos apstahkios buhtu wislaunakais, ko ween war eedomatees.

„Ketras waldibas atbalstischanai ir sawas robeschas", seka Breitscheids.

Aiswakar Berlinè notika sozialdemokratu partijas darbineeku sapulze, kurâ ar plaschu runu usstajàs reichstaga sozialdemokratu frakzijas liders Breitscheids. Winsch, starp zitu, isteizàs, ka wahzu nazionalsozialistu panahkumi atstahjuschi loti nelabwehligu eespaidu uf Wahzijas ahrejo politiku, jo tee dodot frantschu nazionalisteem rokâ stiprus eerotschus. Frantschu nazionalisti wehlotees Hitlera nahkschanu pee waras, lai tad waretu isdarit wehl leelaku speedeenu uf Wahziju. Tadehl wahzu waldibai esot peenahkums usstahtees pret nazionalsozialisteem ar wajadsigo noteiktibu. Winsch, Breitscheids, netizot nazionalsozialistu putscha eespehjamibai, bet gan sinot, ka hitlereeschi zenschotees dabuht pilsonibu un strahdneekus sem sawa eespaida. Waldiba lihdz schim neesot isleetojusi pret nazionalsozialisteem walsts waras lihdzeklus tà, kà tas buhtu wajadsigs. Sozialdemokratu partijas sapulze tadehl esot peenehmusi tahluejoschus lehmumus, kureem „ja pazel partijas beedru zihnas gatawiba". Sozialdemokratija prasa no waldibas, lai ta energiski sargà walsti un strahdneekus no nazionalsozialistu terora. Ja waldiba zeet. ch.t „Braunschweigas nebulschanas", tad wina pate buhschot isschkihrusi sawu likteni. Weenigà waldibas droscha atbalstitaja esot sozialistiskà strahdneeziba, bet laikrakstu sinas par nahkoscho „krises dekretu" sola tautas masam jaunas nastas un tahlaku algu samasinaschanu. Sozialdemokratija sinot, ka gadijumâ, ja nahktu pee waras labais spahrns, stahwoklis nebuhs labaks, bet katras waldibas atbalstischanas politikai tomehr esot sawas robeschas.

Pilsehta nokluwusi finansielâs gruhtibâs — pilsehtas galwa noschaujas.

Pelz laikrakstu sinam, wakar wahzu Augschsileesijâ noschahwees Mjezlowezas pilsehtas galwa dr. Lasareks. Paschnahwibas eemesls esot pilsehtas finansu katastrofalais stahwoklis.

Padomju Kreewijâ leels ustraukums: „chleba sagatowsa" neisdodas.

Padomju waldibas aprindàs leelu neapmeerinatibu issauz sinas, kas pehdejâ laikâ peenahk no prowinzes par labibas eewahkschanu, t. i. „chlebo sagatowkas" stahwokli. Pehdejàs deenàs publizeti wairaki jauni rihkojumi, kuru noluhks ir pasteidsinat labibas eewahkschanu un kuros paredseti bahrgi sodi par planu neispildischanu. Pelz pehdejeem dateem, istruhkst wehl 27 proz. no eewahzamàs labibas. Wislabak usdewumu pildot kolhosi un wiswahjak sowhosi.

Atkal par speegoschanu noschauts polu kareiwis.

„Pat" sino no Posnanas, ka lauku kara teesa peespreedusi nahwes sodu par speegoschanu kahda kahjneeku pulka kareiwim, pelz tantibas wahzeetim. Prahwa ilgusi 2 deenas. Tà kà walsts presidents apschehloschanas luhgumu naw eewehrojis, spreedums aisswakar wakarâ ispildits.

Wai Japana iswahle sawu karaspehku no okupeteem apgabaleem

Pelz Kinas oficialàs telegrafa agenturas „Kuomin" sinam Kinas suhtnis Japanâ sinojis Tschangsueliangam, ka Japanas keisars dewis rihkojumu par japanu karaspehka iswahkschanu no okupeteem apgabaleem. Suhtnis no sawas puses neoficiali wehl peebilsi, ka schis rihkojums dots pelz tam, kad Japanas ahrleetu ministrs luhdsis keisaru pahrtraukt karadarbibu Mandschurijâ. Ministrs pee tam esot aisrahdijis uf pateeso stahwokli Mandschurijâ un peedraudejis atkahptees no amata, atstahjot militaràm aprindam paschàm tikt galâ ar raduschos stahwokli. Pelz schis sarunas keisars esot dewis kara ministrim Miami augschmineto rihkojumu.

Lapuceeschu bramaniba.

Polizijâ peeteikuſees pawiſam 61 perſona, kas apgalwo, ka peedalijuſchâs Rauchawas ſtrahdneeku nama aiſnagloſchanâ un aiſſiſchanâ ar dehleem. Schîs perſonas paſkaidro, ka to naw darijuſchas politiſku, bet moraliſku motiwu dehl, jo ſtrahdneeku namâ weenmehr eſot pulzejuſchees daſchadi kauſchki un ziti ſchaubigi elementi.

Un tomehr bijis putscha nodoms.

Somijas parlamentâ eekſchleetu miniſtrs ſneedſis atbildi uſ weenibas partijas deputata Wirkunena jautajumu atteezibâ uſ baumam par itkâ rihkotu apwehrſumu. Sawâ atbildê miniſtrs uſſwehra, ka daſchas aprindas pehdejâ laikâ teeſcham eſot gatawojuſchâs uſ waras ſagrahbſchanu waras lihdſekleem. Waldibai eſot ſinams, ka kopſch kahda laika neatbildigas perſonas iſplata ſinas, itkâ par wiſâm nelaimem un likſtam buhtu wainojama weenigi waldiba. Tahlak eſot noſkaidrots, ka Somijâ paſtahw organiſazijas, kuras ſawus apwehrſuma planus zenſchâs propagandet aiſſargu organiſazijâs un armijâ. Scho organiſaziju iſdotos ſinojumos un deenas pawehlês eſot teikts, ka apwehrſuma deena wairs naw tahlu; organiſaziju peekriteji uſaizinati turetees gatawibâ, lai wajadſigâ momentâ kertos pee eerotſcheem. Sawas atbildes beigâs miniſtrs uſaizinaja tautu iſturetees meerigi, jo waldibai eſot peeteekoſchi leela wara, lai katru apwehrſuma mehginajumu apſlahpetu jau paſchâ ſahkumâ. Miniſtra iſteizeeni, tà tad, apſtiprinaja baumas, ka daſchas aprindas Somijâ teeſcham kaluſchas apwehrſuma planus un iſſauza deputatos wiſpahreju ſawilnojumu.

„Laimigu zelu mahjup" un tos gandrihſ wiſs, ko panahza apalâ galda konferenze.

Tà ſakot ar kluſu tragiſmu beidſàs otrà angluindeeſchu „apalà galda" konferenze, uſ kuru ſahkumâ tika liktas tik leelas zeribas, bet kuras iſnahkums ir tik gauſcham truhzigs. Pehz tam, kad Makdonalds ſawu runu bija pabeidſis, peezelàs konferenzes preekſchſehdetajs Mallets. Sehſchu ſahlê waldija noſpeedoſchs kluſums, kad preekſchſehdetajs ar ſawu ahmurinu uſſita uſ galdu un teiza: „Pehdejo reiſi es deklareju: konferenze tagad teek ſlehgta!" Dſilſch kluſums ilga kahdas pahris ſekundes ,bet tad miniſtru preſidents Makdonalds lehneem ſoleem peegahja pee Gandija un ſatwehra wina roku. Abi wini zeeſchi luhkojàs weens otram azîs un kahdu laizinu tſchukſtot ſarunajàs. Pehz tam Makdonalds nowehleja delegateem katram atſewiſchki laimigu zelu mahjup. Tà beidſàs ari ſchi „wehſturiſkà" konferenze.

Leetuwas preſe par Latwijas waldibas talſiſchanas neweiſmem.

„Lietuvos Aidas" ſchodeen eewadrakſtâ apſkata waldibas ſaſtahdiſchanas gaitu Latwijâ. Laikrakſts aiſrahda, ka tam neeſot nodoms eejauktees Latwijas eekſchejàs leetàs un ka tas ari newehlotees dot nekahdus padomus, bet tomehr eſot jakonſtatè, ka pagahjuſchi jau 2 mehneſchi, kopſch Latwijas tauta wisdemokratiſkakâ kahrtâ eewehlejuſi ſawu jauno ſaeimu, bet wehl arweenu naw iſdewees ſaſtahdit jaunu waldibu. Schis Latwijas ſaeimas neſpehks eſot iſſkaidrojams galwenâ kahrtâ ar politiſko partiju leelo ſkaitu, kuras ſawu partiju un lideru intereſes ſtahdot augſtak par walſts intereſem. Laikrakſts uſſkaita partijas, kuràm bija uſdota waldibas ſaſtahdiſchana, atſihmè Latwijas preſes atſaukſmes ſchinî jautajumâ un ſaka, ka ſabeedribas plaſcho ſlahņu nerwoſitate eſot pilnigi pamatota. Par ſchahdu parlamenta neſpehzibu newarot preezatees neweens ihſts patriots. Wainojams eſot newis patš parlamentariſms, bet ſihkàs partijas, no kuràm tas ſaſtahdàs. Latwju ſabeedribas nemeers leetuweeſcheem eſot labi ſaprotams, jo ari Leetuwa pahrdſihwojuſi lihdſigu eekahrtu. Laikrakſts iſſaka zeribu, ka latwju tautas weſeligais ſaprahts un leelais patriotiſms galu galâ tomehr peeſpeedis ſaeimas partijas atzeretees, ka winas ſanehmuſchas mandatu no paſchas tautas un ka tadehl ar to nedrihkſt rotalatees.

Eekſchſeme.

M. Skujeneeka awiſe nemakſâ honorarus.

Pehdejâ laikâ „progreſistu" awiſite „Latweeſchu Balſs" nonahkuſi maksaſchanas gruhtibâs. Tà kahdam prowinzes reporteerim K. peenahkas honorars apm. 50 latu, bet kantora pahrſinis J. atſakas maksat, aiſbildinadamees ar naudas truhkumu. Tagad K. zelſchot pret laikraksta atbildigo redaktoru zimilprasibu.

Sahks ſtrahdat zentr. ſemes eer. komiteja.

Sakarâ ar zentr. ſemes eer. komitejas atjaunoſchanu, miniſtru kabinets wakar atwehleja ſchi inſtituta uſtureſchanai 10.922 ls. Schodeen zentralà ſemes eer. komiteja ſanahks uſ pirmo ſehdi. Skatîs zauri ſemes peeſchkirſchanas leetas.

Redaktors wilto wekſelus.

Gulbenè laikraksta „Gulbenes Sinas" faktiſkais redaktors Aleksandrs Slaweetis ſinojis polizijai, ka winam Aluksnè, „Jahnkalnâ", uſbruzis kahds ridſineeks Wold. Wankins ar diweem laundareem, pee kam uſbruzeji nolaupijuſchi Ls 350 naudas. Polizija pehz iſdaritas iſſinas un uſdoto „wainigo" mekleſchanas nahza pee atſinuma, ka Slaweetis aplaupiſchanu ſimulè. Pehz ſtuhrgalwigas leegſchanàs Slaweetis galu galâ ari walſirdigi atſinàs, ka laupiſchanu iſdomajis. Winam 26. nowembrî eſot bijis jaiſpehrk kahds wekſelis no Aluksnes grahmatu tirgotaja un ſpeeſtuwes ihpaſchneeka Reina Paſtalneeka, bet naudas wekſela iſpirſchanai nebijis, kamdehl tad ari ſawâ naiwâ prahtâ iſdomajis laupiſchanu. Tahlak noſkaidrots ka S. wiltojis ari kahdu wekſeli par Ls 200. Slaweetis apzeetinats un eeweetots Aluksnes zeetumâ.

Schaufmiga kauſchanàs Rigâ.

Aiſwakar 10. polizijas eezirkni eeſleidſàs kahds wihreetis, kam drehbes un ſeja bija weenàs aſinis. Winam bija ſakroplota ſeja, noſchkelts deguns un pahrejâs kermena dalâs ar deſmit dſili naſchu duhreeni, no kureem nemitigi ſuhzàs aſinis. Eenahzejs tik ar gruhtibam paſkaidroja, ka Walguma eelâ noteekot leela kauſchanàs, kur eſot ari winſch ſadurts.

Uſraugs Gulbis ar wairakeem kahrtibneekeem ſteidſàs uſ notikuma weetu. Tik ar gruhtibam wineem iſdewàs iſſchkirt kauſchlus. Daſchi, ari ſmagi eewainoti, guleja jau uſ eelas. Ar wairakàm naſcha bruhzem kermenî un nolauſtu naſcha aſmeni lihdſ ſpalam galwâ, neſamanâ, aſinim nopluhdis guleja 23 g. w. Bruno Launerts no Walguma eelas 19-21 un, wahrigi ſadurts 24 g. w. Kaſimirs Kibilds no tà paſcha nama. Abus tuhlin nogahdaja 2. pilſehtas ſlimnizâ.

Iſrahdijàs, ka Launertam apm. pahris zollu gara naſcha aſmena ſpals eelauſts galwâ. Spala gals tikko rehgojàs no aſinainàs bruhzes. Winam, domajams, ſkahrtas ſmadſenes un ſakarâ ar to, tas ſaudejis walodu.

Puſnakti ahrſti ſtahjàs pee operazijas iſdariſchanas, lai iſnemtu naſchu aſmeni. Ahrſti iſteizàs, ka maſ zeribas uſ L. dſihwibas glahbſchanu. Kaſimiram ſadurts wiſs kermenis un zaurdurtas plauſchas. Ar nogreeſto degunu ſadurtais iſrahdijàs 36 g. w. Otto Silberts no ta paſcha nama.

Leetu nodewa kriminalpolizijai. Zik noſkaidrots, Kibilds ſaduhris Launertu, bet kas ſaduhris pahrejos, to noſkaidros tahlakâ iſmekleſchana. Wiſi trihs ſlimnizâ eewestee ahrkahrtigi ſmagi zeetuſchi.

Diwi Kemeru mahjinas kahrotaji.

Rigas latweeſchu labdaribas b-bas ſarihkotâ mantu loterejâ leelais winneſts mahjina Kemeros — krita uſ Nr. 14111, par kuras ihpaſchneeku iſrahdijàs Bulduru waſchonis Kr. Steinſaſs. Tagad kriminalpolizijai peeteizees tirgotajs Jahnis L. no Swaigſchņu eelas 24, kurſch paſkaidro, ka bileti winſch pirzis ,bet to noſaudejis.

Slepkawas wehſu naw apzeetinati.

Jelgawas kriminalpolizijas eerednì arween wehl turpina gruhſtit pahrdroſchos banditus, kas ſwehrſkâ kahrtâ noſlepkawoja Teteles jaunſaimneeka Tſchuibes ſeewas mahti Anliſi Feldmanis.

Azimredſot, te dariſchana ar ruhditeem banditeem, kas tik weegli polizijas rokâs nedoſees.

Beſdarba poſts uſ lauteem.

Ruzawas pag. ſihkee darba ſemneeki un ſtrahdneeki pahris gadus atpakal, pee labakas ſaimneeziſkàs konjunkturas jau tikko wilka ſawu dſihwibu. Tagad turpretim kurâ ſihkſemneeka mahjinâ neeeeſi, wiſur truhkums un neaprakſtama nabadſiba, bet beeſchi apdſihwotâ weetâ Paurupê, — ſtrahdneeku zentrâ — apſtahkli wehl launaki. Agrak ſeemas mehneſchos bija darbs meſchos, uſ dſelſszela un koku ſahgetawâ, bet tagad wiſs kluſu un ſaſtindſis. Strahdneeks un nabadſigais darba jemneeks newar atraſt darbu ne ar uguni. Beſdarba poſts ar katru deenu aug, bet weetejà un aprinka paſchwaldibas eeſtahdes par beſdarba palikuſcheem neleekas ne ſinis. Paſchwaldibas peenahkums ir ruhpetees par ſteidſigu meſchu darbu uſſahkſchanu ſaimneeziſkâ kahrtibâ. Jaturpina uſſahkto zelu iſbrugeſchanu gar Paurupi un beſ darba palikuſcheem truhzigo wezaku behrneem jaiſſneedſ ſkolàs ſiltas pusdeenas.

Saeimas wehleſchanu laikâ brauza pee Ruzawas ſtrahdneekeem un truhzigeem ſihkſemneekeem daſchadi Rimbeneeki, Sanderi un Birſeneeki. Tee ſawu panahza: ar nabadſigako darba lauſchu balſim eetika Saeimâ. Bet tagad Saeimâ wini nirgajàs un ſobojàs par truhzigo dſihwes apſtahkļu uſlaboſchanu un ar wiſu kruhti noſtahjàs pret noteiktu ſozialo palihdſibu beſdarba atrodoſchamees truhzigeem lauku eedſihwotajeem.

Waj ilgi wehl tà tas turpinaſees?

Lauku truhzigo ſihkſemneeku un ſtrahdneeku eſoſchais poſts un truhkums war ari jums, kungi, buht liktenigs pahrſteigums. ls.

Tautas ſapulze.

6. dezembrî.

Zihrawâ, „Arodneeks" telpâs, plkſt. 1 d. Ref. **P. Leljnſch.**

L. S.-D. Str. Part Leepajas organiſazijas pilna beedru ſapulze

notiks ſwehtdeen, 6. dezembrî, plkſt. 10 no rihta, Tautas namâ, Kronu eelâ 33, leelâ ſahlê

Deenas kahrtibâ:

1) b. Dreiſelda referats: „Partijas organiſatoriſkâ darbiba",

2) b. Kaleja referats: „Saimneeziſkâ krihſe un prezeto ſeeweeſchu darbs",

3) Daſchadi jautajumi.

Beedru maksas peenems no plkſt. 9 rihtâ tikai lihdz ſapulzes ſahkumam. Pee ee-ejas ſapulzê jaufrahda beedru kartinas. **Komiteja.**

Beſmakſas padomus

juridiſkos un teeſu jautajumos ſneedſ Latw. Arodbeedribu Zentralbiroja Leepajas nodalas juridiſkâ birojâ katru zeturtdeenu no plkſt. 7—8 vak. Tautas namâ, Kronu eelâ Nr. 33, otrâ ſtahwâ.

Wajadſibas gadijumâ iſgatawo ari luhgumu uſ ſuhdſibu rakſtus.

Par ko leepajneeki wiswairak brihnas.

Nu, protams, par karogu, kas pusmaſtâ pliwinas wirs domes ehkas. Daudſi, ejot garàm domes mahjai, paleek neſapraſchanâ ſtahwot, katrs mehgina uſminet, kas ihſti mirſs. Dabujuſchi ſinat, ka karogs noſihmè ſehras, reſp. proteſtu par andeleſchanos ap waldibu, kuru pilſoni newar ſaandelet, jautajumu ſihme katra azîs kluhſt wehl leelaka. Ir zilweki, kas peekriht ſchim proteſta weidam. Daudſi to uſtwer no komiſkàs puſes. Pawiſam nopeetna tomehr palika polizija. Walſts karogu drihkſtot iſkahrt tikai ſwinigos brihſchos un ſehru gadijumos. Zaur likuma brillem tahdu faktu ſchoreiſ newar ſaſkatit. Tapehz wakar pilſehtas galwu Lappu [illegible] apzeemoja negaiditi zeemiņi — polizija un uſſahka iſſiņu. Pilſehtas galwu karogu beſ waldes atlaujas newareja nonemt atpakat par trijeem. Tapehz ſaſtahdija protokolu.

Kas lika iſkahrt karogu pusmaſtâ?

Mums iſdewàs noſkaidrot, ka jautajumu par karoga iſkahrſchanu eeroſinajuſchi pilſoni — Lappu un Saure. Nobalſojot ſozialdemokrati aturejàs, atſkaitot weenu, kas eeradàs balſoſchanas brihdi.

Pee atbildibas ſauks tos waldes lozeklus, kas nobalſoja par.

Jautajumu par „Leepajas pilſehtas walde iſdarrunà tagad wiſâ Latwijâ. Wakar wairaku Rigas laikrakſtu uſdewumâ „ſehru karogu" lihdz domes ehku knipſeja fotografi beſ apſtahjas.

Nepareiſi apwainots wehſela wiltoſchanâ.

Kuldigas Padures Diſchkrahzneeku ſaimneeks Anſis Kirſchteins, negribedams ſamakſat Paulim Degim, pehz wekſela peenahkoſchos ls 200, 1928. g. meerteeſai eeſneegtâ luhgumrakſtâ bija aiſrahdijis, ka mineto wekſeli winſch eſot iſdewis tikai uſ Ls 30 (bet ne Ls 230) un Degis pats iſpildot blanku eſot eerakſtijis Ls 230. Tadehl Kirſchteins luhdſis meerteeſu leetu noſuhtit prokuroram.

Teeſas iſmekleſchanâ tomehr noſkaidrojees pretejais, ka Kirſchteins Degim pateeſcham iſdewis wekſeli par Ls 230.—, kahdu ſumu ari paſchrozigi Kirſchteins uſ mineto wekſeli uſrakſtijis.

Uſ zeetuſchà Dega ſuhdſibas pamata Anſim Kirſchteinam un wina pilnwarneekam Kuldigâ dſihw. adwokatam B. nahzàs atbildet Kuldigas meerteeſâ 27. nowembrî ſch. g. par neſlawas zelſchanu Paulim Degim. Teeſâ parti iſlihga tahdâ kahrtâ, ka Kirſchteins apnehmàs ſamakſat par labu Sarkanam Kruſtam Ls 30 un leeta iſbeigta. s.

Nezeeſchams darbineeks.

Dunalkas peenſaimn. ſabeedribas moderneezibas waditajs Sch. L. 22. nowembra mehneſcha waldes ſehdê peepraſija ſew algas paaugſtinaſchanu. Kad walde, jautajumu pahrſpreeſchot, atſina, ka paſchreiſejâ gruhtâ ſaimneeziſkâ ſtahwoklî algu newar paaugſtinat, bet gan drihſak wajadſetu runat par tàs ſamaſinaſchanu, tadehl ari walde jautajumu noraidija. Sch. L. par to loti uſtrauzàs un ſahka waldi brutali nolamat, noſauzot daſchus waldes lozeklus par zuhkgana puikam u. t. t.

Sabeedribas waldei wajadſetu pret ſchahdu nepeemehrotu darbineeku ſpert noteiktus ſoļus.

Jaunſaimneeks.

Daſchadas ſiņas.

— Tahſchi. Ar medibas biſi ſaſchauta kahjâ. Weetejàs Baronu mahjàs ſanahza wairak jaunekli zeemotees. Weens no teem, 20 g. wezais Jekabs Kruhms no Tahſchu Seemeļu mahjam, nehma no ſeenas medibu ſchauteni un ſahka ar to rihkotees. Pehkſchni norihbeja ſchahweens. Kruhms nebija eewehrojis, ka ſchautene peelahdeta. Waini, ſchautenes ſtobrs bija wehrſts pret grihdu. Tapehz lahdinſch kehra tuwumâ ſtahwoſcho Mauru Puhri kahjâ. Zeetuſcham ſneegta ahrſta palihdſiba.

Weena walſiws: 65 tonnas

Londonas oſtâ no Amerikas peenahzis neparaſts ſuhtijums: 65 tonnas ſmagà walſiws „Eric", kuru peeder Kluſà okeana walſiwju ſwejas kompanijai, kuras leetprateji domà, ka walſiws ir ap 200 gadu weza. Ta pahrwadata un eeſaiņota milſu kaſtê, lai ir leelakais pretſchu gabals, kahds ween lihdſ ſchim ſuhtits pahr okeanu. Lai to waretu iſzelt no kuģa, bijis wajadſigs paſaules leelakais peldkrahns. Sultijuma iſzelſchana malâ iſmakſajuſi 120 mahrc. ſterl. Reto eksemplaru iſſtahdis ſeemſwehtkos Londonas zirkû publikas apſkatiſchanai.

Kronika.

— Beſdarbneeku ſkaits Anglijâ 29. now. bija 2.615.115, tas ir par 33.314 mazak nekà nedelu eepreekſch.

— No Holiwudas ſino, ka filmu ſabeedribas „Warner Brothers" un „First National Studio" paſinojuſchas wiſeem ſaweem darbineekeem, ka paſeminàs winu algas par 20—30%.

Neſaweenojamee

Manteleimona Romanowa romans

(29)

Sahkumâ wiſs nokluſa, tad winſch iſdſirda, ka wina nomet drehbes. Pagahja minutes peezas un iſtabâ bij kluſums.

Sergejs nodomaja, ja wina ſchahdu joku grib turpinat, tad ta ir winas perſoniga dariſchana. Bet tad winſch ſajuta, ka iſtabâ eepluhſt aukſtuma wilnis. Winſch peezelàs un redſeja, ka Ludmila ir atwehruſi logu un iſgehrbuſees pilnu kruhti eeelpo aukſto gaiſu. Winſch ſaprata, ka wina ar noluhku grib ſaaukſtetees.

Winſch peegahja klaht un atrahwa to no loga.

— Waj tas ilgi turpinaſees?

Wina ſtahweja wina preekſchâ, gluſchi kaila, ne wahrda neatbildeja un nedſihwu ſtatu raudſijàs ſew preekſchâ. Tad weena pehz otras ſahka ritet ſmagu aſaru lahſes.

Sergejs ſaprata, ka ſchahds ſtahwoklis iſbeigſees, tiklihdz winſch ees un atwainoſees. Bet winſch newareja pahrſpeht ſawu eedomibu. Bej tam, tad winſch wairs newarès no tàs atſwabinatees tik weegli, kà to nodomaja brauzot ormanî. Bet tanî pat reiſê winſch apſinajàs, ka ſchahds ſtahwoklis ir nepaneſams. Un zik winſch ari negribeja, winſch neſpehja tik ſtipri duſmot un kruhtis pat eeſagàs ſchehlas, ka wina ſtahw gluſchi kaila.

— Wajadſes winu nomeerinat, jo zitadi nebuhs gala! — nodomaja Sergejs. Nu, peetiks! Ej gulet un ja tew nepatihk, es guleſchu uſ diwana!

Winſch noſweeda uſ diwana ſpilwenu un Ludmilu noweda gultâ. Wina padewigi atſehdàs uſ gultas malas un turpinaja raudſitees ar nedſihwo ſkatu ſawâ preekſchâ.

Sergejs peegahja pee dihwana un ar nodomu atguhlàs bej ſegas, lai wina tizetu, ka winam ari naw paradiſe.

Winſch wairs neatminejàs, zik ilgs laiks pagahjis, bet kad atwehra azîs, tad redſeja, ka Ludmila ſtahw pee wina un kà ruhpiga mahte to apſedz ar ſegu.

XXV.

Otrâ deenâ Sergejs uſſinaja, ka narkoms apmeklès kahdu fabriku un iſlectoja gadijumu, lai brauktu lihdz.

Ludmila ſcho ſinu uſklauſijàs kluſedama. Wina ſtahweja pee loga un Sergejs no tàs atwadijàs wehrdams durwis un kluſi noteikdams, — uſ redſeſchanos.

Fabrikâ wini eradàs wehlâ wakarâ. Peebrauza pee milſigàs ehkas un apluhkoja pagalmâ ſaſweeſtàs dſelſs atkritumu un luhſchnu grehdas. Kahpnes bij ſpoſchi apgaiſmotas un telpa iſdailota eglu ſareem. Wiſur ſtahweja jaunu un wezu ſtrahdneeku puhļi.

Kahds noſauza: — atbrauza! — un Sergejs ſaſkatija ſcho gaiditaju azîs ſinkahribas pilnas leesminas. Winſch iſjuta diwejas juhtas; weenas radija uſtraukumu, kà wiſa ſchi lauſchu ſanahſchana rihkota wina ſagaidiſchanai. Otra — ka wina dſihwe, kura wiſa aiſeet weenam zilwekam, ir tatſchu beſ jebkahdas wehrtibas. Un wiſa, ſchîs mihlas ihpatniba winam ſchkita tik ſihka un nabadſiga ſalihdſinot ar to iſjuhtu, ko tas ſajuta, kad eeraudſija ſchos, wairaku ſimtu wezo un jauno ſtrahdneeku, ſkatus.

Un wiſs uſrihkojums ar karodſineem, ar ſarkanu drehbi klahto galdu uſ norihkotàs eſtrades, tas wiſs radija pazilatu un modru gara ſtahwokli. Sergejs redſeja, ka wiſu ſkati deg ſinkahribâ, redſet dſihwu ſcho narkomu, kurſch pagaidam redſets tikai uſnehmumos.

Tad ſekoja wairaku ſimtu kahju troſnis ſehſtotees ſehdeklos un kahrtibneeku rihkojumi uſ jautajumeem. Tas wiſs Sergejâ radija manamu uſtraukumu.

Luhk, ſchi bij ta leelà dſihwe, no kuras tas aiſgahja, lai eeſlehgtos ſawâ maſajâ buhritî.

Un tad winſch paluhkojàs narkomâ. Tas bij padſihwojis zilweks, weenkahrſchos ſwahrkos un raibâ krekļâ. Winſch neſoloja tà, kà to mehdſa darit miniſtri, bet gluſchi weenkahrſchi, brihſcheem paſteidſinadams ſolus un wehrodams koridorâ ſaſtahjuſchos laudis. Neweens winam zelu negreeſa un kopâ ar rihkotaju winſch ſpranzàs puhlim zauri, lai nokluhtu uſ eſtrades. Sergejam palika neomuligi un winam pat ſchkita, ka ſtrahdneeki itkà brawurè ar ſawu uſweſchanos un domà: Luhk, muhſu komiſars, miniſtris, bet uſſplaut, paſchu zilweks, muhſu brahlis! — Waj wini buhtu jau ſaudejuſchi pret winu wiſu intereſi.

Un tad winu klauſijàs narkoma runu. Wiswairak winam azîs krita kahds wetſchuks, kurſch pa laikam eeſmehjàs un lihdſàs ſehdoſcham beedrim eegruhda ſahnos dunzku.

Tad winus eeweda atſewiſchkà telpâ un narkoms lihdz ar wineem nehma ſilki no weena trauka. Pehz wakarinam Sergejam eerahdija atſewiſchku iſtabu naktsgulai. Winſch ſoloja pa iſtabu un pehdigi eerakſtija ſawâ burtnizâ, kuru weenmehr nehſaja lihdz:

— Mehs loti maz wehl ſajehdſam no wiſa ta, kas noteek zilwekos un kà tee uſnem notikumus. Tas noteek tamdehl, ka to darit ſpehj weenigi atſewiſchki indiwidi. Loti reti indiwidi ſpehj dſihwei tizet un padotees winas rihkojumeem. Tamdehl ari tas wiſs ir tik maſwehrtigs, ko zilweks ſpehj darit maſâ. Wiſa zilweze ir ſadalita rubrikâs un wehrtibu wina guhs tikai tad, ja wina waretu radit kautko tahdu, kas nebuhs eetilpinams rubrikâs, noteiktos wahrdos un jehdſeenos. Ta buhtu zilwezes jaunà bauſliba, un wina uſ to eet.

(Turpmak wehl).

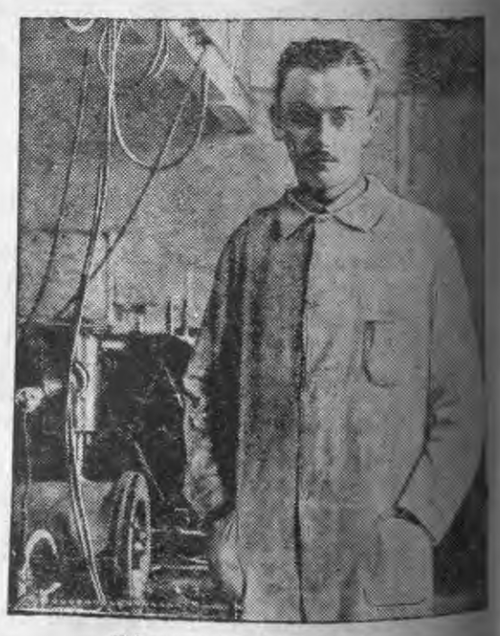

Lidos atkal ſtratoſferâ.

Belgeeſchu ſiſikis prof. Makſis Koſins, prof. Piccara ſkolneeks, doſees drihſâ laikâ ſtratoſferâ, lai iſdaritu ſinatniſkus pehtijumus.

Seschu walstu, kara dalibneeku brahloschanàs pa meera deenâ seno zihņu weetâ, Reimsa, atjaunotàs katedrales preekschâ.

Anglu ogkratschu wadonis Kuks, kuram bija leeli nopelni pee leelà ogkratschu streika. Kuks nesen miris.

Peemineklis 17 dsihwibas glahbejeem Rajâ, Deen widslawijâ.

Schee glahbschanas komandas lozekli pirms diveem gadeem gahja bojâ, mehginadami isglahbt kahda wehtras apdraudeta kuga komandu.

Nazional-komunistu bloks.

Pilsehtas walde — slimo kase.

Pag. swehtdeenas numurâ mehs atsihmejàm muhsu wilkusugas nazionalistu lomu slimo kasês un pilsehtas waldes atteezibu zaurtajumâ. Sprceschot pehz wakardeenas „Kurjemes Wahrdâ" eeweetotà „suplika" janahk pee slehdseena, ka schinî „nazionalâ" leetâ eejauktas ari „kreisàs" aprindas.

Eewahzot sinas no muhsu slimo kases frakzijas israhdàs, ka medikamentu kopeepirkschanas pahrtraukschana kslemta slimo kases 20. okt. sehdê, uz darba deweju pahrstahwja P. Smurges eerosinajumu, ismantojot muhsu b. b. Birsneeka un Kaleja prombuhtni. Par wina zihtigeem asistenteem waldê un rewisijas komisijâ usstahjuschees „kreisee" Sihlis un Gutmanis. Kà weeneem tà otreem, azimredsot, neteresê leeta pehz buhtibas, bet gan wairak Goldblata persona. Tadehl ari leetischka atspehkojuma weetâ „Kurs. Wahrds" nodarbosàs ar skaitlu un faktu sagrosischanu.

Esam speesti pee teem wehlreis atgreestees. Pehz pehdejeem eegrahmatojumeem slimo kasei bija janomaksà pilsehtas waldei par tekoscho gadu Ls 79.619.26. Pilsehtas waldei, turpretim, bija jaeemaksà apdroschinaschanas eemaksas Ls 56.186.95 apmehrâ. Pehz „Kurs. Wahrda" maksajumu rezeptes slimo kasei buhtu bijis janomaksà skaidrâ naudâ Ls 23.432.31. Ir jaschaubas, waj slimo kase, kura ari zeesch no saimneezisàs krises, buhtu warejusi sawus paradus laikâ nokahrtot. Otrai Leepajas slimo kasei, Pagaidu strahdneeku slimo kasei, Aisputes slimo kasei pilsehtas walde ir bijusi speesta apkihlat administrativâ kahrtibâ winu tekoschos rehkinus. Naudas weetâ slimo kase ir peegahdajusi medikamentus pilsehtas slimnizas usdotos daudsumos, pee kam slimo kase ari naw maksajusi uz weetas, bet epirkusees uz kredita. Slimnizai un zitàm pilsehtas eestahdem peegahdato materialu wehrtiba istaisijusi Ls 25.913.01 — par Ls 2480.70 wairak, nekà slimo kases parads pilsehtas waldei. Pilsehtas slimniza nekahdus teeschus norehkinus ar slimo kasi neisdara, tadehl ari maksajumu atteezibas war swahrstitees uz weenu waj otru pusi. Nowembra mehnesi schi starpiba jau buhs islihdsinajusees. Naudas truhkuma laikâ tahdas operazijas ir parastas. Zik mums sinams, tad ta pati slimo kase sawus paradus slimo kasu saweenibai par sanatoriju rehkineem kahrtojusi ar Rigas pilsehtas un Kara ostas darbnizu naudas wehstulem par Rigai peegahdateem pontoneem.

Muhsu „zenſoni" schinî jautajumâ wispahr nahk ar sawu eerosmi par wehlu. Schi gada 18. janvija slimnizas komisijas sehdê b. Kalejs nahza ar pasinojumu, ka pehz leelà pahrseenamo materialu eepirkuma schà gada pawasari, kura maksajumu termini eekrita jau krises laikâ — junijâ, — slimo kase newareschot usnemtees leelaku pasuhtijumu finansschanu. Slimnizas komisija, kurâ tatschu naw nekahdu Goldblata domu beedru, nolehma luhgt pilsehtas waldi kopeepirkschanu nepahrtraukt un usnemtees garantiju par maksajumu kahrtoschanu noteiktos terminos.

Tahlak, lai islihdsinatu maksajumu bilanzi, slimo kase ir panahkuse, ka elektribas zentrale sawus maksajumus sahkot ar julija mehnesi isdara teeschi slimo kasei, kas istaisa Ls 7336.86. Muhsu atbildigee darbineeki tahdâ kahrtâ ir ruhpejuschees kà par pilsehtas, tà ari slimo kases interesem, kas ir loti apsweizams. Tas, warbuht, naw bijis isdewigi muhsu „zenſoneem" naudas maka un politiskàm interesem. Bet ari to mehs waram tikai apsweikt.

Muhsu „zenſoni" tahlak par sawu deguna galu neredz. Firma S. L. Libermans Baltijas walstu drogistu starpâ eenem iszilus stahwokli. Winai ir monopolteesibas uz daschu swarigu medikamentu ahrjemes raschojumeem. Ar to ir speestas rehkinatees wisas Latwijas apteekas. Slimo kasu apteekas ir bijuschas pirmàs, kas nodibinajuschas teeschus sakarus ar ahrsemju fabrikam un firmas noteizoscho eespaidu ir noweduschas lihdz weseligas konkurenzes stahwoklim. Firmas lihdsihpaschneeka, Goldblata persona te neká naw warejusi lihdzet. Wina peederiba pee schihdu labà spahrna aprindam nostahda winu ari muhsu politisko pretineeku rindàs, lihdz ar muhsu nazionaleem priwatàs iniziatives aisstahwjeem. Sawu, mantigo schkiru intereschu kopibu wini neskaitamas reises apleezinajuschi ari pilsehtas paschwaldibas darbâ. „K. W." zenſonu puhles nostahdit schos weikalneekus par muhsu domu beedreem, ir wairak neká smeekligas un ais „mateem" peewilktas. Muhsu beedri bija tee, kuri 1926. g. 3. aug. domes rewisijas komisijas sehdê konstateja, ka uz pahrseenameem materialeem pilsehtas slimniza pahrmaksajusi lihdz 40 proz.

Muhsu beedri bija tee, kas panahza schi stahwokla likwideschanu. „Kurs. W." puhlàs eegalwot, ka firma S. L. Libermans ir weenigà sahlu peegahdataja, tadehl ka Maksis Goldblats ir domneeks. Jajautà, kahdas „bloka" intereses ir sozialdemokrateem ar Libermana konkurentu M. Kazu, kursch peegahdajis schogad sahles par apm. Ls 5500, —, kahdas kopejas intereses mums ir ar „nazionalo" Putnina laboratoriju, waj Eikerta un Marschala laboratoriju Rigâ, kuras skaitàs starp pastahwigeem medikamentu peegahdatajeem weenigi sawu konkurenzes spehju dehl. Tahlak, kahdas kopejas intereses mums war buht ar wates fabriku „Rizo-Werke" — Tschekoslowakijâ, waj marlijas fabriku Maksis Kermes — Wahzijâ. Un ja paskatamees weetejo peegahdataju sarakstu, tad redsam tur „Ehrgli", „aissargu" Dobrischu, Spektoru un zitus nedomneekus, kuri sekmigi konkurè ar domneeku Kahnu.

Tà tad, atkal „Kurs. Wahrda" ehsela spehreens silâ gaisâ. Nazional-komunistu sobu klabinaschana tahdâ weidâ, kà to pasneedz „K. W.", ir smeekliga muhs nebuht neapturēs rihkotees taisni un saskanâ ar wispahribas interesem. Ls.

Weetejàs sinas.

Sporta zeenitaju eewehribai! Interesantas strahdneeku bokša sazihtstes gatawo tuwakàs deenàs SSS Leep. nod. bokseri, sakarâ ar SSS Wislatwijas bokša meistarsazihkstem.

Darba deweju eewehribai. Darba deweji, kuru darba weetu apdroschinaschana nelaimes gadijumos

Kas jaeewehro brauzejeem un gahjejeem pilsehtas eelâs.

Polizija sodis wainigos satiksmes trauzetajus uz weetas.

Satiksmes ministrija isdewusi instrukzijàs atteezibâ uz brauzeju un gahjeju satiksmi. Instrukzijas usleek sinamus peenahkumus gahjejeem. Ja, peemehram, noteek kahds trauzejums satiksmê, tad lihdz schim pret wainigo tika sarakstits protokols, kuru nodewa teesai. Tagad, pamatojotees uz instrukzijam, polizijas eerednì wainigos war sodit uz weetas administrativâ kahrtà. Tà tas jau ilgaku laiku pastahw uz dselsszeleem.

Administrativo sodu war uzlikt — kahrtibneeks — 1 ls, usraugs — 2 ls, eez. preekschneeks un ta palihgs — 5 ls, bet prefekts un ta palihgs — 10 ls.

Tà kà satiksmes noteikumu pahrkahpumi noteek ne tamdehl, ka wainigee tos negrib eewehrot, bet gan tamdehl, ka daudsi schos noteikumus nemaz nesin, tad uz to jawehrsch sabeedribas usmaniba.

Kas jasin brauzejeem?

Wiseem brauzejeem, tuwojotees polizijai — satiksmes reguletaja postenim eelu krustojumos, jarahda braukschanas wirseens. Uz kahrtibneeka sihmi — jaapstahjàs. Auto rahda wirseenu ar sewischku eerihzi, bet motozikletisti un welosipedisti ar roku.

Pilsehtàs, ja ween tur naw sewischku noteikumu, atlauts braukt weeglajeem automobileem 40 kilom. (lihdzschinejo 25 klm. weetâ), bet autobuseem 30 klm. (15 klm.) Uz laukeem atlauts ahtrak braukt, ja zelsch brihwis: Weegl. auto — 70 (50 klm., bet autobuseem 40 (30) kilom.

Kà sinams, Leepajâ ir wairakas weetas, kur satiksme eerobeschota. Pa Tirgonu eelu (no Peldu eelas lihdz Roschu laukumam), Graudu eelu (no Leelàs lihdz Julianes eelai) un pa tiltu atlauts braukt tikai ar 10 kilom. leelu ahtrumu.

Wiseem brauzejeem eelu krustojumos jaeewehro sekoschais: Brauzot taisni — jaturas eelas labâ pusê; nogreeschotees pa labu — jabrauz „masais lihkums", bet, nogreeschotees pa kreisi, jabrauz „leelais lihkums". Eelu krustojumos wiswairak grehko lauzineeki un daudsi pilsehtas sirdsineeki. Ja brauzot nebuhs istaisits wajadsigais lihkums — katastrofa neisbehgama.

Polizijas posteneem tuwojotees auto un motozikletu waditajeem jasamasina maschinas apgaismojums.

Ja baidàs tuwojoschees sirgi — maschina jaaptur. Struhres waj apgaismoschanas eerihzes bojaschanàs gadijumâ jasino tuwakam polizijas postenim. Pehz tam tik war zelu turpinat uz garaschu.

Welosipedisteem jaeewehro tas, ka polizijai usdots stingri luhkotees, lai uz weena welosipeda nebuhtu diwu brauzeju (weens „uz asiti"). Tas nosihmè, ka aisleegts wisinat ari behrnus, kas pee mums loti isplatits. Welosipedus obligatoriski japagaismo. Ar welosipedu aisleegts braukt personam, kas eereibuschas, waj kas neprot to peenahzigi wadit. Behrneem sem 15 gadeem noleegts braukt ar welosipedu pa pilsehtas eelam, kur dsihwa satiksme.

Kahjneekeem, ejot pa eelu, jaturas pehz eespehjas eelas labâ pusê. Zelsch jagreesch pa labi. Diwi blakus pa eetni war eet tikai tad, ja tee neaisnem wairak kà pusi no eetnes. Pee mums parasta parahdiba, ka blakus eet pa 4—5 un pat wairak, negreeschot neweenam zelu. Zelsch pa labi jagreesch ari uz eetnes, kur war eet tikai weena persona. Eelas japahreet krustus. Leepajâ eelu war pahreet kurâ katrâ weetâ, bet Rigâ, peem. uz eelam, kur dsihwaka satiksme, to war isdarit tikai eelu krustojumos.

Pirms nokahpj no eetnes, lai pahreetu eelu, wispirms japaluhkojas pa kreisi, jo no tureenes tuwojas brauzeji. Sasneedsot eelas widu jausmanàs, waj kahds netuwojas no labàs puses.

Neredsigee kahjneeki jaapgahdà ar sarkanu karodsinu — deenâ, bet nakti ar sarkanu laternu. Brauzejeem schahdi kahjneeki sewischki jausmana, lai tos nesabrauktu.

Ja schee, swarigakee, noteikumi tiks eewehroti, tad ari weenam otram brauzejam waj kahjneekam isdosees iswairitees no nepatikschanam.

---

peekriht Tautas Labklahjibas ministrijai, beeschi nesino darba inspekzijai par strahdneeku nelaimes gadijumeem domadami, ka peeteek, kad ar dseltenàs formas blanku pasino Tautas Labklahjibas ministrijai, weetejai polizijai un walsts darbineeku ahrstam. Tà kà likums un noteikumi par nelaimes gadijumu pasinoschanu darba inspekzijai naw atzelti, tad, lai nebuhtu usnehmeji jasauz pee atbildibas teesas zelà par nelaimes gadijumu nepasinoschanu inspekzijai, usaizinu wisus darba dewejus — par katru nelaimes gadijumu nekawejotees un ne wehlak kà 2 deenu laikâ sinot ar atteezigas formas blanku darba inspekzijai. Nelaimes gadijumu pasinojumu blankas dabujamas pirkt Alimowa drukatuwê „Ruhpneeks", Jekaba eelâ Nr. 14 un darba inspekzijâ, Leepajâ, Bahrenu eelâ Nr. 5.

k. **Nesihmogotas desas.** 1. poliz. eez. eerednì aistureja uz tirgus Grobinas pag. laukšaimneezi Liseti Langi, kas tirgojàs ar nesihmogotàm paschdarnatàm desam. Desas nodewa apsihmogoschanai, bet pret Langi sarakstits protokols.

k. **Krogereem krahgâ.** Pee atbildibas teek saukti Otto Bluhms un Uloschewskis par schuhpibas apkaroschanas likuma pahrkahpschanu.

k. **Kas otram bedrî rok...** Daschas nedelas atpakal pee Leepajas siazijas iszehlàs leelaks traziņš. Israhdijàs, ka schofera Retiera taksiitim bija pahrdurtas reepas. To konkurenzes dehl bija isdarijis otrais schofers Jirgensons. Kamehr Retters lahpja reepu, Jirgens ns **aisbrauza**. Par schito schtuku mertsneeks apbalvoja Jirgensonu ar 25 ls leelu soda naudu jeb — 7 deenam arestâ.

Pasteidsatees
atjaunot
„Strahdneeku Awises"
abonementu
us dezembra mehnesi!

Leepaja sehro ..

Wakarriht peezehlos ar breesmigi nejauku sajuhtu. Pat seewa, kura zitadi uz mana rihta noskanojumeem greesch mas wehribas, itkà usbudinajàs. Sak', es isslatotees pehz skahba gurka...

Bet mana preekschsajuhta nekad mani naw wihlusi, wismaz ta ir noteiktaka nekà metereologiskà biroja sinojumi.

Panehmis awisi rokà es tuhlin saprotu, ka nu wairs naw labi.

Pilsehtas waldê karogs pusmastâ.

Saprotu, Leepajai ir daudz eemesla sehrot, bet kursch tad schoreis buhs tas ihstais skumju zehlonis?

Uz eelas pirmo satiku sawu sehtneeku:

— Doktora kungs, jums jasamakšà ihre, schodeen jau otrais.

— Pee joda, es schodeen kopâ ar pilsehtas waldi sehroju, naw laika krahmetees ar laizigàm leetam.

Un sehtneeks galwu ween nopurinaja, laikam, tatschu nodomaja, ka pehz „Brihwàs Semes" rezeptes — man paspruktuši kahda skruhwe.

Redakzijâ eedrahsos kà wehjsch.

— Kas, schodeen kahds domà ari strahdat? Nekà nebuhs! Schodeen jasehro!

Mans kolegis pablisinaja azi un nem jau telefona truhbinu:

— Luhdsu, jaunkundse, 33!...

Israhdàs, ka scho sehroschanu wiswairak pee sirds nehmis esmu taisni es.

Bet man tatschu janoskaidro, par ko ihsti tad mehs sehrojam.

Waj Grahmatneezes mihlulu sunu dehl? Waj nedsihto bahrsdu dehl? Waj schihdu bloka dehl? Staidriba nepeezeeschama. Tadehl jagreeschàs pee autoritativàm personam.

Pilsehtas walde. Jauka saulite apspihd scho nelaimigo rahtusi. Pawisam jauns, glihts, smuks, sarkan-balti-sarkans karogs satinees ap stangu.. pusê....

Tà tad tomehr taisniba! Bet kadehl?

Mans labais draugs Ulpe parausta plezus:

— Schoreis nu gan prasi kungeem. Man lika, es usrikstu.

— Bet par ko, kapehz, kas lika?

— Ar tewi, brahlit, nerunaschu. Gelikši atkal zeitungâ un man tikai mehsli ween...

Skat, te jau glahbinsch nahk. Apkakli uslozijis no kaut kureenes parahdàs schtatrahts Skahbais.

— Luhdsu labdeen, schtatrahta kungs par ko mehs schodeen sehrojam? — es pasemigi klaht.

— Welns lai rauj, waj newar isnahkt mehsli?

— Atlaujat, ja par ko tad?

— Nu, iskahràm karogu pusmastâ.. Waldibas naw....

.... acha! Nu ta leeta ir skaidra! Waldibas naw un mehs sehrojam....

— Bet, August, tawas frakzijas beedris Sanders tatschu dibina... Rimbeneeks, lai, palihdz...

— Klihsteri, nekas tur neisnahks. Blamascha ween. Bet, dakter, kà buhs, waj mehsli neisnahks?

— Nu, trihs deenas aresta jau war isnahkt.

— Gesim labak noswinet behres. Ja jau sehras, tad behres ari wajadsigas....

Man, protams, saws usdewums jaweiz. Tani paschà momentâ parahdàs Maksis Seltlapa.

— Par ko juhs sehrojat?

— Ech, waj juhs nesaprotat? Sabulis ustraukts, ka Annuss naw saimâ, un pats newar tikt par apikatu. Bet Lapachen — skumst, ka Arw. Bergs newar eewest diktaturu... Nu un ta ir wisa ta leeta....

— Bet juhs?

— Es smejos kulakâ....

Muhsu sarunu pahrtrauza pats galwa.

Tuhlin pehz apsweizinaschanàs usstahdu jautajumu:

— Par ko pusmastâ?

— Ka waldibas naw.

— Bet Rimbeneeks tatschu taisa....

— Ja istaisijees, karogu nonemsim.

Un rodàs tuhlin kahds jokupeteris, kursch isstahsta anekdoti par maso lauku sehnu, kursch uz zela „buhwè" basnizu. Sak', ja paliks pahri usstaisits mahzitaju, lai.

Bet schi sehroschana tomehr kaut kà neklapè. Pats prefekts ustrauzàs. Sameklè atteezigàs instrukzijas par walsts karoga leetoschanu un peeprasa, lai sehroschanu isbeidz. Wina frakzijas beedris Sanders esot apgalwojis, ka nepaees ne gads, ka jauna waldiba buhs gatawa un Rimbeneeks wehl warot nahkt par eekschleetu ministri....

Ja jau kaut kur klaht polizija, tur man wairs naw ko meklet. Man peetika. Es pehz Stahbà rezeptes aisgahju noswinet behres....

*

Tikai redakziju slehdsot noskaidrojàs wehl sekoschas leetas:

Plkst. 2 swanija wisàs basnizàs, jo radees bija pahrpratums un swaniki sastatijuschi karogu pusmastâ nodomajuschi, ka miris pateesà nahwê kahda augsti stahwoscha persona.

Plkst. 2.30 radàs protokols pret pilsehtas waldi.

Plkst. 3.30 paschnahwibas mehginajumu aiz bailem isdarijis bes panahkumeem schtatrahts Skahbais. di par... ja par ko, to es wehl schodeen nesinu.

Pats galwa saslimis ar augsu bungahdinas eekaisumu no nemitigàs telefona swanischanas.

Un pilsehtas kalpotaji smehjàs par to, ka.... tee sanehmuschi drusku awansu uz algas rehkina.

*

Wehlu nakti peenahza sina, ka Lappa usaizinats sastahdit waldibu.

*

Ja gan, Latwija tomehr naw Somija....

*

Schini paschâ sakaribâ gribetos peewest sekoschu „Latwja" informaziju:.

„Wakar muhsu redakzijâ eenahza diwi lauzineeki no Taurenes pagasta. Wini saka:

„Mehs pirkstus koscham nost aiz dusmam, ka esam eewehlejuschi tahdus deputatus. Tagad mehs nopeetni domajam braukt Rigâ, eet saimâ un atnemt wineem pilnwaras."

Kapehz jakosch nost pirkstus? Iswelkat karogu pusmastâ un leeta gatawa.... Dr. F-ss.

Sports kà jaunatnes audsinatajs.

Ja mehs paraugamees Wakar-eiropas sporta dsihwê, tad ir jakonstatè, ka esam palikuschi tahlu eepakal. Kas preeksch mums ir jauns, ahrjemês wezs. Tas pats arj sasneegumu sinâ. Bet newar tatschu gribet pahrspeht tautas, kur fiskultura ir nostahdita uj daudj plaschakeem pamateem, nekà pee mums, kur wehl nedaudj gadus atpakal basniza un inteligenze skatijàs uj sportu, kà newehlamu, tikumibu graujoschu parahdibu jaunatnes audsinaschanas laukà. Pat tagad wehl neesam paspehjuschi nokratitees no scheem nowezojuscheem aisspreedumeem.

Pazelas jautajums kà nostahdit fiskulturu uj pareiseem pamateem?

Pastahw diwi sporta nowirseeni: individuelais un kolektiwais jeb masu sports. Kursch pareisais? Kura nowirseena attihstiba mums ir wehlama? Bez schaubam, individuelais sports, uj kura kultiweschanu ir likuschàs pilsonischàs sporta organisazijas, buhs patihkamaks preeksch weena otra, atsewischka sportista. Jo tur ir eespehjams „izlektees" no „puhla". Un ari beedribai materialà sinâ tas ir isdewigaks, jo „nagla" welk. Bet gluschi maldàs tee, kas domà, ka palyrs schahdi „rekordu ehdeji" ir leels solis wisà sporta kustibâ.

Strahdneeku sporta apweenibas, kuras paschreis aptwer wisu pasauli, ir sprauduschas sew par mehrki masu sportu. Un newis radit atsewischkus rekordistus, bet weseligu, spehzigu zilwezes paaudsi, kas ir panahkams weenigi ar kolektiweem kermena wingrinajumeem un brihwu sazensibu.

Atleek jauneetim iswehletees pee kahdas beedribas greestees? Waj pee pilsoneem, kuri sew par mehrki sprauduschi no puhla isaudsinat atsewischkas „sraigsnes", to panahkot ar „bimbulleem" un ziteem „kahrdinajumeem", kur sports teek pahrwehrsts par hasardu, kura gala resultats ir sportists invalids. Jeb pee strahdneeku sporta, kursch eewehro kermena prasibas, kura mehrkis ir masu sports. Nato diwu domu: katrs, lai tas buhtu gariga jeb fisiska darba strahdneeks, iswehlesees to weidu, kas nahk winam par labu, nekaujotees eespaidotees no „sposchàm isredsem" sporta karjerâ, kura finals ir neisbehgami „sirds klapetajs" un sabojati nerwi. Tà tad aktiwi darbâ!

Eewehro, ka schonedel ir strahdneeku jaunu sportistu wahkschanas un reisè ar to fiskulturas propagandas nedela.

Nekawejees! Topi aktivs sportists. Lai reisè ar pahrejeem eesahzejeem sporta laukâ, wari sahkt sagatawoschanàs treninus, spezialistu wadibâ.

Nelaujees aisrautees no rekordu drudscha.

Ysaismirsti, ka tikai pareisi nostahditi treni, sporta spehles un brihwà sazensiba, war radit weselus, skaistus kermenus.

Eegaumè, ka lihdsschinejee netikumi kà alkohols, smehkeschana, no kureem tu gribi, bet nespehji atswabinatees, atkritis tàpat fiskultureetim.

Nekaunees par sawu neattihstu kermeni un wahjàm spehjam. Jo ar sistematisku treninu tu panahksi labus resultatus.

Meschkeed welti laiku lasidams daschadas treninu sistemas, jo tàs neká reala nebod. Bet greesees nekawejoschi tuwakà SSS nodalâ, jo tur tew buhs eespehjams leetderigs, praktisks treninsch.

Sini, ka pee SSS Leepajas nodalas darbojàs sekoschas sporta nosares: weeglatletikas, smagatletikas, wingroschanas, plastikas, seemas sporta, motorwello, sargu sporta un spehlu. Bez tam tew ir eespehjams pawadit brihwo laiku pee daschadàm galda spehlem.

Jauneeti! Ko schodeen wari padarit, neatleez uj rihtu. Un jau schodeen registrejees tuwakà SSS nodalâ.

B.

Elle politiskeem eeslodsiteem Leetuwâ.

Polijas laikrakstà „Dsiennik Wilenski" mehs atrodam rakstu, „kà pratina politiskos aresetos Leetuwâ." „Pirms daschàm deenam", sino laikraksts, „laikraksti sinoja par Polijas pilsona noslepkawoschanu no kahda meschoniga Leetuwas kriminalàs un politiskàs polizijas eerednа. Gribedams isspeest sinas no newainiga zilweka. Leetuwas polizists pehdejo tà sakroploja, ka tas mira. Tapehz, kà newainigais bija apwainots speegoschanà Polijas labâ, eerednis winu sita bez schehlastibas sinadams, ka par to winu nesodis.

Leetuwas politiskai polizijai daudj agentu wisos eedsihwotaju slahnos. Kristigeem demokrateem waldot pat garidsneeki sastahweja par agenteem, bet sawu kulminazijas punktu spionaschs sasneedsa pee nazionalistu waldibas. Ne weenmehr meerigais pilsonis teek eeweetots polizijas pagrabos kahda padarita noseeguma dehl; beeschi tas noteek aij prowokazijas, jeb eerednа wehleschanàs iszeltees sawas preekschneezibas preekschâ. Sewischki spionaschu leetàs Polijas labâ gruhti isdibinat, kur beidsàs prowokazija un kur sahkas noseegums. Peeteek ar kahdu aisdomu un par wisu pahrejo gahdà agenti. „Atsihschanos" loti weegli isdabuht. Wajadsigee paskaidrojumi teek isspeesti ar sischanu. Sit ar nagaikam no telefona drahts, ar ahdâ eetihtàm waschàm, ar schautenu resgaleem zaur slapju drahnu, lai nepaliktu pehdas. Bet tà dara tikai Krasnâ, kur prokuraturas ahrsts tuws. Prowinzè tà kà war un ar ko tik war.

Jr gadijumi, kad neehrti sist, tad peeleetu moschinu, kura moza ar elektrisku strahwu. Maschinu isgudrojis Mariampoles punkta preekschneeks Moschsis. R. sawu isgudrojumu tik beeschi peeleetoja, ka winu nodewa teesai, bet nesatotees uj tolees peerahdijumeem winsch tika walâ.

Noteek ari ziti spihdsinaschanas panehmeeni, pee mehram: eelej uhdeni kaklâ, saspeesch pirkstus, noleek sem schautenem un dur ar adatam sem nogeem. Ja schis mozibas nedod wehlamo resultatu, mehgina aresteto nomozit moralisti, turot winu apspeestâ nerwu saspihlejumâ. Kaunâ nopratinamos tura masàs telpàs pee sargu istabas. Kad sanahdu uj nopratinaschanu, swana sardses istabâ un nowehrots, ka schis swans loti ustrauz aresteto. Upuri eewed atsewischkà istabâ un swana pehz 15 daschàm minutem. Schis swans ihsà laikà war zilweku nowest lihdj ahrprahtam.

*

Schahda mozischana palikusi par sistemu falschistiskos zeetumos wisà pasaulè. „Dsiennik Wilenski" staista tikai par Kaunas zeetumeem, bet notiek meschonibas Polijas zeetumos, sewischki Brest-Litowskà, kà to apgaismo Brest-Litowskas prasoni.

Angku mahrzina wehl weenmehr kriht un kriht.

Londonas birschà par weenu angku mahrzinu otrdeen dewa wairs tikai 3.29 dol., kamehr wehl pirmdeen par to dewa 3,43 dol.

Angku mahrzinas kurss wairakàs birschàs kritis wehl tahlak. Angku mahrzina tagad saudejusi jau 31% no sawas agrakàs wehrtibas. Stipri samasinajuschees ari sweedru un danu kronu kursi. Berlines finansu aprindàs sterlina krischana issauz leelas rihpes, jo angku mahrzina tagad eet apmehram tahdà pat tempà uj leju, kà sawà laikà wahzu marka ihsi pirms inflazijas. Laikraksts „Börsenkurier" kahdà rakstà saka, ka ne Anglijas banka nedj ari angku waldiba pirms 2½ mehnescheem (kad angku mahrzinu atraisija no selta bases) droschi ween nebuhs rehkinajuschàs ar sterlina kursa tik leelu krischanos.

Ko waldiba doma darit meera labâ?

Radikalu deputats Deiris eesneedsis frantschu tautas weetneeku namam interpelaziju par izsdenteem, kas pag. peektdeenas wakarà norisinajàs Parisè, Trokadero sahlè meera demonstrazijas laikà. Deiris jautà kahdus solus waldiba nodomajusi spert, lai nodroschinatu wahrda brihwibu, it sewischki, kad leeta grosàs ap meeru tautu starpâ.

Wehl weenmehr wed sarunas.

Hawas sino no Schanhajas: Kinas ahrleetu ministrs Welingtons Ku Nanlinâ wedis sarunas ar frantschu, angku un amerikanu diplomatiskeem pahrstahwjeem par neitralas nowehrotaju komisijas eezelschanu, kura isbrauks uj neitralo josla Mandschurijâ.

1. Sawads notikums teesâ: wainigais luhdj sewi sodit pehz eespehjas bargi. Wakar meerteesà tika isteesata leeta pret Jekabu Skrubi par huliganismu, resp. par logu isdausischanu darba apgahdè. Interesanti atsihmet, ka Skrubis luhdsa teesnesi to bargi sodit, lai waretu ilgak pasehdet zeetumâ. Sods tomehr bargs nebija — 2 ned. arestâ. Skrubis par to ustrauzàs un luhdsa sodit ari par klaidonibu, jo tam nebija noteiktas dsihwes weetas. Bet, tà kà S. dokumenti bija kahrtibâ, tad schis spreedums atkrita.

1. Wilzeens nowehlojees. Sakarâ ar kahdu wilzeena katastrofu, kas notika wakarriht Rigâ, par apm. 2 stundam nowehlojàs pasascheeru wilzeens Riga-Leepaja, kam wajadseja peenahkt Leepajâ plkst. 10.47.

1. Schofer: sauz pee atbildibas. Polizijas eerednі wakar aisstureja autobusu Nr. 5054 par to, ka tam bija eedegta tikai weena laterna. Autobusa schoferi Rubinu Jantu, dsihw. Helenes eelâ Nr. 19, sauz pee atbildibas.

1. Pehlschn: mirus. Slimnizâ eeweetotà Anna Puschna, 48 g. weza, dsihwoj. Waksales eelâ Nr. 3. Sakarâ ar to tiks isdarita lihka sekzija, lai noskaidrotu nahwes eemeslus.

1. Nelaimes gadijums. Otrdeenas wakaru wehlu Kara ostas kanalâ eekrita 30 g. wezà Anna Zitrons. Z. wahrigi sadausijàs, jo uskrita uj akmeneem, kas atradàs lihdsàs uhdenim.

1. Ar zirwi eewainojusees. Leepajâ eebrauza meklet ahrsta palihdsibu Anna Lejneeks no Gaweeses pagasta Lejneeku mahjam. L. zehrtot malku nozirta pirksiu.

1. 3. dalas rezerwistem jaregistrejas lihdj sch. g. 15. dezembrim. Jaregistrejas wisem 1914. g. dsimuscheem. Registreschanàs noteek wisai gausi. Tapehz jau war droschi teikt, ka daudsi to nowehlos. Pehdejeem draud sods.

Partijas dsihwe.

L. S. D. Str. Partijas Leepajas organizazijas pilna beedru sapulze notiks swehtdeen, 6. dez., plkst. 10 no rihta, Kronu eelâ Nr. 33, Tautas namâ, leelâ sahlè. Deenas kahrtibâ: 1) b. Dreifelda referats: „Partijas organisatoriskà darbiba"; 2) b. Kaleja referats: „Saimneeziskà krise un prezeto jeeweeschu darbs"; 3) daschadi jautajumi. Beedru maksas peenems no plkst. 9 rihtâ tikai lihdj sapulzes sahkumam. Pee eeejas sapulzè jausrahda beedru kartinas.

Komiteja.

Partijas birosâ, Kronu eelâ Nr. 33, deschurès beedru maksu peenemschanai treschdeenàs no plkst. 4—7 wakarâ un zeturtdeenàs no plkst. 5—8 wak.

Beedrus luhdj nokahrtot beedru maksas un sacimas wehleschanu fondam wisdrihsakà laikà.

Komiteja.

Darba Jaunatne

Kora mehginajums schodeen, plkst. 8.30 wakarâ.

Beedrsina deschure schodeen no plkst. 7 lihdj 8.30 wak. Beedrus luhdj nokahrtot beedru maksas un isnemt beedru kartinas. Minetâ laikâ war ari peeteiktees jauni beedri.

Literaristas lekzijas sanahksme, peektdeen, plkst. 8.30 wakarâ. B-ne Schmite referès par Raina dseju.

Beedru sanahksme sestdeen, plkst. 7 wakarâ, nodalas telpàs. Deenas kahrtibâ zentr. wald. loz. b. A. Meescha referats: „Darba jaunatne un religija."

Sabedriska un kulturelà dsihwe.

Strahdneeku biblioteku beedribas waldes sehde zeturtdeen, 3. dez., sch. g., plkst. 7 wakarâ.

Sports.

— Strahdneeki un darba jauneeschi, esat aktiwi un stahjatees sawas schkiras zihnitaju rindàs — strahdneeku sargu weenibàs.

Jauni sargi un sanitares war peeteiktees katru deenu no plkst. 7—8 wak., Debura eelâ 1, — 3. stahwâ, 1. rajona telpàs pee deschurejoschà preekschneeka. Turpat sneedj sihkakas sinas un paskaidrojumus par sargu un sanitaru darbibu un usdewumeem.

— Bokstereem treninsch schodeen, plkst. 8 wak., Tautas namâ. Jaerodas wisem bokstereem, jo notiks sazihkschu dalibneeku sagrupeschana.

— Behrnu grupas meitenem wingroschanas apmahziba schodeen, plkst. pus 5, Tautas namâ. Wingrotajam ar ballitem jaerodas plkst. 4.

— Beedrsina deschura peektdeen no plkst. 6 lihdj 8. Beedri, nokahrtojat maksajumus par pehdejo zeturksni, pretejà gadijumà tiksat usskatiti kà no beedribas isstahjuschees. War sanemt sporta schurnalu Nr. 11.-12.

— S. p. 2. pulzina sanahksme schodeen, plkst. 5, klubâ, Aleksandra eelâ Nr. 56. Turpat war peteiktees jauni pioneeri no 8—18. g.

— Dselsszeleneeku sanitarem apmahzibas schodeen, plkst. 8. Luhdsu nokahrtotees sanitarem ar rehkineem. Kuras wehlàs eegahdatees sewformas, tàm tiks nokahrtots schodeen. War wehl peeteiktees jaunas sanitares, Tautas namâ, dselsszeleneku telpàs, 2. stahwâ no 7 lihdz 9, pee sanitaru preekschneeka.

— Dselsszeleneeku sargeem un sanitarem apmahzibas schodeen, plkst. 8 wakarâ, Tautas namâ. Sakarâ ar SSS beedru wahkschanas nedelu, jaerodas wisem neistruhkstoschi.

— Pee Dselsszeleneeku sargu rajona paschlaik nodibinâ ragu puhteju orkestri. Kureem buhtu kahdi instrumenti waj ari nebuhtu, bet tikai proti spehlet, war peeteiktees katru wakaru, Tautas namâ, otrâ stahwâ, saweenibas telpàs no 7—9 pee deschuranta.

— Pion. nowada padomes sehde schodeen, plkst. 8 wakarâ.

Schachs.

„Apsinas" schacha sibinturnira swehtdeen peedalijàs 14 schachisti. Pirmàs weetas eeguwa sekoschi schachisti: 1) Sanders, Arnolds ar 11 punkteem; 2) Rosentals, A. ar 10 p.; 3) Wanags, ar 9½ p.; 4) Romanowitschs, W. ar 9 p.; 5) Jaunweits, T. ar 9 p.; 6) Gulbis, A ar 8½ p. un 7) Jankowskis, Sch. ar 7 p. Pahrejee schachisti eeguwa masaku punktu skaitu.

„Apsinas" schachisu kahrteja sapulze schowakar, plkst. 7 wak. Eesahzees jauns handikap turnirs ar 24 dalibneekeem.

Mahksla.

Tautas Teatris. Schodeen, plkst. 8 wakarâ, Andreja Upischa 3 zehl. komedija ar intermedijam „Peldetaja Susanna". Komedijas saturâ spilgti iezloti muhsu iskurtejuschàs pilsonibas morale un tikumi. — Biletes jau dabujamas E. Ahbelites grahmatu weikalâ Seena tirgû un Tautas Teatrî pee ekonoma. Tahlr. 599.

Leepajas Jaunais Teatris. Peektdeen, 4. dez., plkst. 8 wakarâ skoleneem un pahrejai publikai dsedmu spehle „Friderika". (Gehtes jaunibas mihla).

Nahkoschà nowitate, kuru teatris sagatawo, buhs pasihstamà frantschu autora Fleura un Kaijawè lugmedija „Selta rudens". Jsrahde ir domata kà direktora Fritscha Rodes kahrtejà benefize. Godatos abonementus luhdj rezerwet sawas weetas lihdz treschdeenai, 9. dez.

Leepajas Opera. Swehtdeen, 6. dez., 8 wak. 2 reisi G. Werdi opera „Trawiata" jaunà sastahwà Wioletta — Milda Kornete, Alfredo — J. Arnis, Schermons — Fr. Pukits. Biletes jau dabunamas.

Jsdewejs:
Latw. Soz.-Dem. Str. Part. Leepajas org.
Atbildigais redaktors: J. Krikmanis.

Blaweeru standas

pasneedj peedj. skolotaja, Peterpils konserwatorijas absolwente. Peenem ikdeenas no 10–12 un no 5—8, Jaunâ Dihku eelâ Nr. 8, dz 1 (Eberschteina pansionâ).

„KONTINENT" botes galošas

gumijas popeschi

ir labakee un stiprakee. Wisur dabujami.

Fabrikas noliktawa

H. SELKINS,

Schmahka eelâ 2. Tahlr. 1815.

Kungu usmalks

meins, gandrihj jauns, lehti pahrdobams. Apsk. no 2—5 p. p. Nikolaja eelâ Nr. 26, dz. 1

Pehz ihsas un gruhtas slimibas 30. nowembri, plkst. 12 nakti nomira mana neaismirstamà seewa, mana mihlà mahte

Anna Paschnus, dz. Seemel

dz. 6. dez. 1882. g.

Apbedischana notiks festdeen, 5. dezembri, plkst. ½3 pehz pusd., no Wezo kapu kaplitschas.

Peedertgee.

Jauktâ wairakfolischanâ

1931. g. 17. dezembri, plkst. 11.— Artilerijas Laboratorija Leepajâ, Kara ostâ, Laboratorijas eelâ Nr. 1, pahrdos laboratorijai

Lietwajadsigas un nederigas sekoschas mantas:

dselss, aluminija, skahrda, zinka un zitu metalu luhsumus, skaidas un isdegumus, sakkanâ ar mantu saraksta, kopsummâ apm. 7500 kgr.

Pahrdodamo mantu saraksta un pahrdoschanas noteikumus uj peeprasijumu, apmaksatu ar Ls 0.80 sihmognodewu, isfuhta.

Droschibas nauda uj isfoli Ls 40.—. Pahrdodamàs mantas eepreekisch war apskatit Artilerijas laboratorijas saimneezibas dalà darba deenàs no plkst. 9—13; turpat ari sneedj tuwakas sinas.

Dejot

eemahzu wehl lihdj swehtkeem wisas modernàs dejas, kà:

Rumbu, tango, angku walsi, foxtrotu u. t. t

Sahkums 7. dezembri.

Nun. no 12—1 un no 6—7 wakarâ, Wasnizas eelâ 14, dz. 5.

A. Stedeland-Frizson.

Inteligenta jaunkundse

wehlas eepasihtees ar inteligentu dejas un sporta mihlotaju kungu, no 23—35 g. w., kopigi seemas wakarus pawadit. Wehstules luhdsu nodot sch. av. kast. sem „Jaunkundse".

Mebeletas istabas

un pansions, apstahdijuma rojonâ, no 1. dez. atbrihwojas 1 masa, skaista istabina 3. stahwâ, 2 neleelas istabas pirmajâ stahwâ. Wehlams skolotajeem. Tomu eelâ 48, dz. 1.

Jsthrejama

gultas weeta

waj mebeleta istaba Annas eelâ 1, dz 15.

Beedribas zita.

Sanemama pret usturas un nokehrschanas samaksu Dahrsa eelâ 38, dz. 1.

Ledus pagrabs

isihrejams Wihtolu eelâ Nr. 3. Peepr. sehmneekam.

Grobiņâ tiks 5. dezembri

pirts kurinata

Gultas weeta

isdod. godigai seeweetei waj ari nedsehrejam, kluſt dsihw. wihreetim. Peepr. Schuwalowa eelâ 50, drehbju boditè.

L. K. B.

Tautas Teatris

Leepajâ eelâ 38, Tautas namâ, tahlr. 599

Zeturtdeen, 3. dez, plkst 8 wak., Andreja Upischa komedija 3 zehl. ar intermedijam

Peldetaja Susanna.

Reschisors Schanis Weinbergs.

Eeeja: Ls 0.20 (weetas numuretas)

Biletes eepreekisch dabujamas E. Abelites grahmatu weikalâ, Seena tirgus un Tautas teatri pee ekonoma, israhdes deenâ no plkst. 4 pee kases.

L. K. B. walde.

Leepajas Opera

Swehtdeen, 6. dez., plkst. 8 wak.

G Werdi opera 4 zehl.

„TRAWIATA"

Eeejas zenas no Ls 0.50—2.20 dabunamas Operas kasè, sahkot ar zetturtdeenu, 3. dez., katru deenu no 4—8 wak.

Skolneekeem un karawihreem wisàs weetàs puszenas.

Direkzija.

Leepajas Jaunais Teatris

Hagedorna eelâ Nr. 4.

Peektdeen, 4. dezembri 1931. g., plkst. 8 wak.

Skoleneem u. pahrejai publikai

FRIDERIKA

(Getes jaunibas mihla)

Eeejas maksa no Ls 0.40—Ls 1.10.

Swehtdeen, 6. dezembri, plkst. 2 deenâ

Lehtà israhde

Wermlandeeschi.

Eeejas maksa no Ls 0.40—Ls 1.10.

Biletschu eepreekschpahrdoschana Strasdina (bij. Rowes) grahmatu weik. Roschu lauk. 3.

Teatra kase atwehrta deenas israhdem no plkst. 11 rihtâ, wakara israhdem no plkst. 5 pehz pusd.

Walde

Speestuwe „Gutenbergs", Leepajâ, Helenes eelâ 8